

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: קיץ תשע"ו, 2016
מספר השאלון: 904441
לנבחנים אקסטרניים — 05
נספח: תכנית הלימודים (לשאלון 05 בלבד)

ספרות עברית וכללית

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה חמישה פרקים.

- פרק ראשון — שירה (שירת ימי הביניים, שירת ביאליק, שירת המאה ה-20)
פרק שני — סיפור קצר
פרק שלישי — דרמה
פרק רביעי — רומאן ונובלה
פרק חמישי — שיר שלא נלמד

משלושת הפרקים הראשונים יש לבחור בשני פרקים, ולענות על השאלות לפי ההוראות בכל פרק (לכל פרק — 28 נקודות).

הפרק הרביעי (רומאן ונובלה — 28 נקודות) והפרק החמישי (שיר שלא נלמד — 16 נקודות) הם **חובה**. עליך לענות על השאלות שבהם לפי ההוראות בכל פרק.

ג. חומר עזר מותר בשימוש: (1) לנבחנים אינטרניים: רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו.
(2) לנבחנים אקסטרניים: תכנית הלימודים המצורפת.

ד. הוראות מיוחדות: (1) רשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה שבחרת להשיב עליה.

(2) לנבחנים אינטרניים: **חובה** לצרף למחברת הבחינה את רשימת היצירות שנלמדו.

(3) אין להדגים באמצעות אותה היצירה בתשובות שונות.
(4) שים לב לכתב, לכתוב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמוחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון — שירה (שירת ימי הביניים, שירת ביאליק, שירת המאה ה־20)

אם בחרת בפרק זה, ענה על שתיים מן השאלות 1-18:
על שאלה אחת משירת ימי הביניים או משירת ביאליק (שאלות 1-6)
ועל שאלה אחת משירת המחצית הראשונה של המאה ה־20 או המחצית השנייה
של המאה ה־20 (שאלות 7-18) (לכל שאלה — 14 נקודות).

שירת ימי הביניים

1. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

הַיָּם בִּינִי וּבִינָךְ / שמואל הנגיד

הַיָּם בִּינִי וּבִינָךְ / וְלֹא אָטָה לְחִלּוֹתְךָ
וְלֹא אָרוּץ בְּלֵב חָרֵד / וְאֶשֶׁב עַל קְבוּרָתְךָ?
אָמֵת, אִם אֶעֱשֶׂה כְּזֹאת / אֵהִי בּוֹגֵד בְּאַחֲזָתְךָ!
אָהָה, אַחִי, אֲנִי יוֹשֵׁב / עָלֶי קְבֻרָךְ לְעִמָּתְךָ,
לָךְ מְכֻאוֹב בְּתוֹךְ לְבִי / כְּמֻכְאוֹבִי בְּמִיתָתְךָ.
וְאִם אֶתֵּן לָךְ שְׁלוֹם – / וְלֹא אֶשְׁמַע תְּשׁוּבָתְךָ,
וְלֹא תֵצֵא לְפָגְשִׁנִּי / בְּיוֹם בּוֹאִי לְאַדְמָתְךָ,
וְלֹא תִשְׁחַק בְּקִרְבִּי / וְלֹא אֶשְׁחַק בְּקִרְבָּתְךָ,
וְלֹא תִרְאֶה תְמוֹנָתִי / וְלֹא אִרְאֶה תְמוֹנָתְךָ,
לְמַעַן כִּי שְׂאוֹל בִּיתְךָ / וּבִקְבֹר מְעֻנָּתְךָ –
בְּכוֹר אָבִי וּבֶן אִמִּי, / שְׁלוֹמִים לָךְ בְּאַחֲרִיתְךָ,
וְרוּחַ אֵל תְּהִי נִחָה / עָלֶי רִוְחָךְ וְנִשְׁמָתְךָ!
אֲנִי הוֹלֵךְ לְאַרְצִי, כִּי / בְּאַרְץ סָגְרוּ אוֹתְךָ.
וְאַנּוּם עֵת וְאִיקָץ עֵת – / וְאַתָּה לְעַד בְּנוֹמָתְךָ,
וְעַד בּוֹא יוֹם חֲלִיפָתִי / בְּלִבִּי אֵשׁ פְּרִידָתְךָ!

פרש את שני הבתים הראשונים בשיר ואת שני הבתים המסיימים אותו.
האם לדעתך בא לידי ביטוי בשיר שינוי בעמדה הרגשית של המשורר כלפי מות אחיו?
נמק והדגם את דבריך.

2. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

מליצתי בדאגתי הדופה / שלמה אבן-גבירול

מְלִיצְתִי בְּדֹאגְתִי הַדּוּפָה / וְשִׁמְחָתִי בְּאַנְחָתִי דְּחוּפָה,
וְאִם אֶרְאֶה שְׁחוּק – יִבְכָּה לְבָבִי / לְחִיתִי שֶׁהִיא מְנִי קְטוּפָה.
”יִדִּידִי, הֲלִבֶּן עֶשֶׂר וְשֵׁשׁ / סֶפֶד וּבְכוּת עָלֵי יוֹם הָאֲסִיפָה –
אֲשֶׁר הָיָה לְהַמְשִׁיךְ בִּילָדוּת / בְּלִחִי כַּחֲבַצְלֵת שְׁזוּפָה?”
שֶׁפִּטְנִי לְבָבִי מִנְעוּרִי / וְעַל כֵּן הִיתָה נִפְשִׁי כְּפוּפָה,
וְשֵׁם הַבֵּן וְהַמוֹסֵר מָנְתוּ / וְנִפְשִׁי הִחְרוּצָה שֵׁם קְצוּפָה.
”וְמָה בָּצַע בְּהַתְקַצֵּף? אָבֵל דָּם / וְקוֹה, כִּי לְכָל מִכָּה תִּרּוּפָה!
וְמָה יוֹעִיל בְּכוּת עַל הַמְצוּקִים / וְמָה יוֹעִיל לְדַמְעָה הָעֵרוּפָה?”
וְמָה אוֹחִיל וְעַד כִּמָּה אֵיחָל – / וְהַיּוֹם עוֹד וְלֹא מְלֹאָה תְּקוּפָה?
וְטָרָם בּוֹא צָרִי גִלְעָד – וְיָמוֹת / אֲנוּשׁ נִכְאָב אֲשֶׁר נִפְשׁוֹ נְגוּפָה.

מה מאפיין את הקולות השונים בדיאלוג שבשיר זה?
הסבר והדגם את דבריך.

3. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

חי אהבה / טדרוס אבולעפיה

חִי אֶהְבָּה, צִפְרִים, עוֹפוֹ אֵלֵי אוֹהֲבִים
וּשְׂאוּ שְׁלוֹם כּוֹאֲבִים תּוֹךְ בּוֹר כְּלוֹא יוֹשְׁבִים,
כִּי תֵאֱמָרוּ כִּי רָעִבִים הֵם צִמְאִים, אָבֵל
לֶחֶם דְּמָעוֹת וְדָם לֵב אוֹכְלִים שׂוֹאֲבִים,
יוֹשְׁבִים בְּבוֹר מֵאֶפֶל שֶׁפֶל כְּנָפֶל, וּבֵין
פֶּרַעוֹשׁ וַיְתוֹשׁ וְכִנִּים לוֹהֲטִים שׁוֹכְכִים.
חַיּוֹת קְטָנוֹת אֲשֶׁר לֹא נִקְרְאוּ עוֹד בְּשֵׁם
מִשְׁתַּקְשָׁקִין שֵׁם כְּמוֹ חוֹשְׁקִים בְּעֵת עוֹגְבִים,
יִשְׂרָק זָבוּב לְדִבּוּרָה שָׁם, וְשֵׁן יִחְרַק
עֶכְבָּר, וַיִּחְדּוּ עָלֵי נֶפֶשׁ וְגוֹף אוֹרְבִים.
הַגּוֹגְשִׁים צוֹרְרִים אֲצִים, וְהַשּׁוֹטְרִים
צוּוּ לְבַל יִתְּנוּ לֶחֶם וְהָעוֹרְבִים.

בשיר זה המשורר מתאר את חוויותיו מבית הסוהר. בדבריו הוא שוזר נימה קלילה ומשועשעת.

הסבר והדגם קביעה זו.

שירת ביאליק

4. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריי.

הכניסיני תחת כנפך / חיים נחמן ביאליק

הכניסיני תחת כנפך,
והי לי אם ואחות,
ויהי חיקך מקלט ראשי,
קן-תפלותי הנדחות.

ובצעת רחמים, בין-השמשות,
שחי ואגל לך סוד יסורי:
אומרים, יש בעולם נעורים –
היכן נעורי?

ועוד רז אחד לך אתודה:
נפשי נשרפה בלהבה;
אומרים, אהבה יש בעולם –
מה-זאת אהבה?

הפוככים רמו אותי,
היה חלום – אך גם הוא עבר;
עתה אין לי כלום בעולם –
אין לי דבר.

הכניסיני תחת כנפך,
והי לי אם ואחות,
ויהי חיקך מקלט ראשי,
קן-תפלותי הנדחות.

האם לדעתך השיר "הכניסיני תחת כנפך" הוא שיר אהבה? נמק והדגם את דבריך.

בתשובתך כתוב גם על שתיים מדרכי העיצוב בשיר.

/המשך בעמוד 5/

5. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריה.

צפרת / חיים נחמן ביאליק

בית 1 כל-העולם טובע באור ובשיר, אוצרות חיים לא-שערותם מסביב מתרחשים, ובמשעל הנמתח בין יער וגיר שנינו הולכים ומחשים. אנו הולכים והולכים, לשבילנו אין קץ, אפסונו שבלים, כתרוננו צפרות, ובחנתות של-זהב הפגענו כל-עץ ובצאלי צמרות.

בית 4 והנה נקלעה צפרת כפרח בקצה שער מחלפתך המפוזזה על-המחגרת, וכמו רמזה לי: בחור, קום שקה-לה, ודמה אלי הצפרת! אולם את – ההרגשת בצפרת נבי? ההרגשת, כי גם-נפשי נתונה בשבי, ומפרפרת ותלואה, ומצפה לישועה במחלפתך הקלועה?

בית 2 הדמות כרוב אם עב קלה ברום עולם רפרפה? אף גם-היא חיש הפליגה למדינת הים – ואת-הרהורי הטהור פמוה ורם נשאה עמה לנצח על-כתפה. ושוב זהר רקיע, ושוב תכלת בלי-סוף, את הולכת בראש ואני כרוף אחריך, ובקמותי המלאות השתרע הנוף, והכל בהיר בו כמו בעיניך.

בית 5 ובעיניך שוב אציץ ואבקש שם תשובה – וכבתחלה הן צניעות, שתי יוני החן; מה-לי צניעות עיניך – ומחלפתך משובה, היא אומרת לי: הן! מהרי, מהרי, אחותי, נבואה היערה, תחת חפת אשךיו לך כל-נפשי אפיקה, ואת-כל-אהבתי התלויה בשערה נמית שנינו בנשיקה.

בית 3 רגע אחד לי נדמה: ביער הלז, המאפיל ומשיב צנתו עלינו, גנוז מטמון מסתרים, המשמר מאז ומעולם לשנינו – פתאם רחפה הקמה – ומפה אלי-פה עבר רטט קרנים על-פני האוקינוס. הו, מי השליג עלינו – ובשפע כזה, חיל צפרות לבנות?

פרש את הבית הרביעי בשיר (המתחיל במילים "והנה נקלעה צפרת"), והסבר כיצד התמונה המתוארת בו משקפת את רגשותיו של המשורר, כפי שהם באים לידי ביטוי בשיר. הדגם את דבריך.

6. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

עם דמדומי החמה / חיים נחמן ביאליק

עם דמדומי החמה אל-החלון נא-גשי
ועלי התרפקי,
לפתי היטב צנארי, שימי ראשך על-ראשי –
וכה עמי תדפקי.

ומחשקים ודבקים, אל-הזהר הנורא
דומם נשא עינינו;
ושלחנו לחפשי על-פני ימי האורה
כל-הרהורי לבנו.

והתנשאו למרום ביצף שוקק פיונים,
ובמרחק יפליגו, יאבדו;
ועל-פני רכסי ארגמן, אי-זהר אדמונים,
ביצף דומם ירדו.

ועליהם נשארו בלי-רע ועמית
כשני פרחים בציה;
כשני אבדים המבקשים אבדה עולמית
על-פני ארץ נכריה.

בשיר זה מתואר מעין מסע.

הסבר והדגם את המשמעות של מסע זה. בתשובתך פרט את שלביו השונים.

/המשך בעמוד 7/

שירת המאה ה־20

שירת המחצית הראשונה של המאה ה־20

שירי שאול טשרניחובסקי

7. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריי.

ראי, אדמה / שאול טשרניחובסקי

ראי, אדמה, כי היינו בִּזְבוּזִים עַד מָאֵד!
בְּחִיקָה, מְלוֹן־בְּרָכָה, מְעוֹן סֶתֶר, זֶרַע טְמֵנוּ... לא עוד
פְּנִינֵי זְגוּגִיּוֹת שֶׁל כְּסֶמֶת, זֶרַע חֹטֵה כְּבֹדָה,
גִּרְגֵר שְׁעוֹרָה חֲתוּל כְּתָם, שְׂבִל־שׁוֹעַל חֲרָדָה.

ראי, אדמה, כי היינו בִּזְבוּזִים עַד מָאֵד:
פְּרָחֵי פְּרָחִים בְּךָ טְמֵנוּ רִעְנוֹנִים וּבְהוֹד,
אֲשֶׁר נִשְׁקַתְּם הַשֶּׁמֶשׁ מִנְּשִׁיקָתָה רִאשׁוֹנָה,
מִצְנִיעַ חֵן עִם יָפֶה קָלַח, קִטְרֶת כּוֹסוֹ נִכְוָה.
וְעַד שִׁידְעוּ צִהָרִים בְּעֶצֶם הַצֶּעַר הֵתָם,
וּבִטְרָם רוּחַ טַל שֶׁל בָּקָר בַּחֲלוּמוֹת־אוֹר נִבְטָם.

הֵא לָךְ הַטּוֹכִים בְּכַנִּינוֹ, נֶעֱר טְהוֹר חֲלוּמוֹת,
בְּרִי לֵב, נִקְנִי כַפִּים, טָרָם חֲלָאֵת אֲדָמוֹת,
וְאַרְגַּ יוֹמָם עוֹדוֹ שְׁתִּי, אֲרֵג תְּקוּוֹת יוֹם יָבֵא,
אֵין לָנוּ טוֹכִים מִכָּל אֱלֹה. אֵת הֲרֵאִיתָ? וְאֵיפֹה?

וְאֵת תְּכֵסִי עַל כָּל אֱלֹה. יַעַל הַצִּמְח בְּעֵתוֹ!
מֵאָה שְׁעָרִים הוֹד נִכְתָּ, קִדְּשׁ לְעַם מְכוֹרְתוֹ!
בְּרוּךְ קֶרְבָּנָם בְּסוֹד מוֹת, כִּפֹּר חַיֵּינוּ בְּהוֹד...
ראי, אדמה, כי היינו בִּזְבוּזִים עַד מָאֵד!

בשיר זה חוזרת השורה "ראי, אדמה, כי היינו בִּזְבוּזִים עַד מָאֵד".

כיצד ה"בזבוז" בא לידי ביטוי בשיר? הסבר והדגם את דבריך.

הסבר את עמדתו של המשורר כלפי הבזבוז.

8. קרא את הסונט שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

לא רגעי שְׁנָת, טֹבֵעַ / שאול טשרניחובסקי

לֹא רִגְעִי שְׁנָת, טֹבֵעַ, וְחִלּוּמוֹת יִמְתְּקוּ,
רַק רִגְשׁ בְּךָ אֶרְאֶה וְסִעְרוֹת הַקָּרֵב:
עַל מְרוֹם שִׂיא הָרִיד וּבִמְכָרוֹת עֶמְקוּ,
בְּתֵהוֹמוֹת הַיְשִׁימוֹן וּבְצֹל חֲבִיוֹן עֵב.

כִּי תֵאָבֵל נִפְשִׁי, וּפִצְעֵי יִזְעָקוּ,
תְּקוּוֹתֵי תִבְלָנָה כְּשׁוֹשׁוֹן בְּסֶתֶר,
אֲנוּדָה לְמָקוֹם שֶׁם מְשֻׁבְּרִים יִנְאָקוּ,
לְמָקוֹם צוֹקִיו יָרִים צוֹר אֲדִיר וְשֹׁב.

אֲזַ בְּשִׁתִּי מְגָלִים הֶרְבִּים בְּסֻלְעִים,
שֶׁהֶמָּה, בְּהִתְמוֹלָלָם, שְׁבִים לְרִגְעִים,
וְטוֹר מְטוֹר יָרוֹם, גֹּל יִגְבֵּר מְגָל:

מִצּוֹרִים נִכְלַמְתִּי, שֶׁהֶמָּה בְּגִאוֹנָם
אֶל מַחֵץ מְשֻׁבְּרִים, אֶל נִהְמָם וְהִמּוֹנָם
יִסְגִּירוּ אֶת לִבָּם, וְרֹאשֵׁיהֶם אֶל עַל...

מה מאפיין את מרחבי הטבע שהמשורר מתאר?

מדוע הוא בוחר לבוא דווקא אל מרחבי הטבע האלה? הסבר והדגם את דבריך.

9. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.
שיר ב מתוך מחזור השירים: **שירים לאילאיל** / שאול טשרניחובסקי

אֲנִי אֶתֵּן לָהּ שִׁירִי, שִׁירִים שֶׁל יָם
(וְשִׁמָּה לֹא יִזְכֹּר וְלֹא יִהְיֶה שִׁמָּה בָּם):

שִׁיר לָגֶל, שִׁיר לַחֹל, שִׁיר לַשְׁחָף הָרוֹ,
לַעֲנָנָה פּוֹשֶׁטֶת, וְאֵין פּוֹתֵר לָאֵן.

וְאוֹלָם הַשִּׁירִים הַקְּטָנִים אֵף לָהּ!
בְּרָעַד נִימִי לְבִי אֵלֶיהָ יִכְלֶה,

בְּטִלְטוּל בְּדֶרֶךְ מַיִם וְעַד יָם,
מִשְׁלָגִי הַצֶּפּוֹן וְעַד חוֹל־נֶגֶב חָם.

כִּי אֵלֶּה עֵינֶיהָ שְׁנֵי יָמִים יִרְקִים,
בָּהֶם חַיִּי תַלּוּיִים וְהַגִּיוֹנִי חֲבוּקִים.

בשיר זה המשורר מבטא את רגשותיו כלפי אהובתו בדרכים עקיפות.
הסבר והדגם קביעה זו.

10. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

אומרים: ישנה ארץ / שאול טשרניחובסקי

אומרים: ישנה ארץ,	כָּכָר עֲבָרְנוּ כָּמָה
ארץ שכורת שמש – – –	מְדַבְּרוֹת וְנִמִּים,
אֵיה אוֹתָה אֶרֶץ,	כָּכָר הִלְכְּנוּ כָּמָה,
איפה אוֹתָה שֶׁמֶשׁ?	כַּחוֹתֵינוּ תָּמִים.
אומרים: ישנה ארץ,	כִּיצַד זֶה תַּעֲיִנוּ?
עֲמוּדֶיהָ שֶׁבָּעָה,	טָרֶם הוּנַח לָנוּ?
שֶׁבָּעָה כּוֹכְבֵי־לֶכֶת	אוֹתָה אֶרֶץ־שֶׁמֶשׁ,
צָצִים עַל כָּל גִּבְעָה.	אוֹתָה לֹא מְצֹאנוּ.
אֶרֶץ – בָּה יִתְגַּלִּים	אוֹלִי – – כָּכָר אֵינְנָה?
כָּל אֲשֶׁר אִישׁ קָנָה – – –	וְדַאי נָטַל זִינָה!
איפה הִיא הָאֶרֶץ?	דָּכָר בְּשִׁבְלֵנוּ
אֵיה אוֹתָה גִּבְעָה?	אֲדָנִי לֹא צָנָה – –
נִכְנַס כָּל הַנִּכְנָס,	ברליו
פָּגַע בָּאֶח כְּהַגְמָלוֹ,	
פּוֹרֵשׁ אֵלָיו שְׁלוֹם –	
וְאוֹר לְאִישׁ וָחֵם לוֹ.	
אֵים: אוֹתָה אֶרֶץ,	
כּוֹכְבֵי אוֹתָה גִּבְעָה?	
מִי יִנְחֵנוּ דֶּרֶךְ,	
יִגִּיד לִי הַנְּתִיבָה?	

מהו היחס של המשורר כלפי הארץ המתוארת בשיר? הסבר והדגם את דבריך.

בתשובתך כתוב גם על התפקיד של השאלות בשיר זה.

שירת המחצית השנייה של המאה ה-20

אם בחרת לענות על חלק זה, ענה על שאלה אחת בנושא שלמדת.

זהויות

11. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

שני יסודות/ זלדה

הִלְהָבָה אוֹמְרַת לְבְרוּשׁ
בְּאֶשׁר אָנִי רוֹאָה
כְּמָה אַתָּה שְׁאֵנָן
כְּמָה עוֹטָה גֵּאוֹן
מְשֵׁהוּ בְּתוֹכִי מְשִׁתּוֹלֵל
אֵיךְ אֶפְשֶׁר לַעֲבֹר אֶת הַחַיִּים
הַנּוֹרְאִים הָאֵלֶּה
בְּלִי שְׂמֵץ שֶׁל טְרוֹף
בְּלִי שְׂמֵץ שֶׁל רוֹחַנִיּוֹת
בְּלִי שְׂמֵץ שֶׁל דְּמִיוֹן
בְּלִי שְׂמֵץ שֶׁל חֲרוּת
בְּגִאָוָה עֲתִיקָה וְקוֹדֶרֶת.
לוֹ יִכְלָתִי הֵייתִי שׁוֹרֶפֶת
אֶת הַמִּמְסָד
שֶׁשָּׂמוּ תְּקוּפוֹת הַשָּׁנָה
וְאֵת הַתְּלוּת הָאֲרוּרָה שֶׁלִּי
בְּאֶדְמָה, בְּאוֹר, בְּשֶׁמֶשׁ, בְּמָטָר וּבִטָּל.
הַבְּרוּשׁ שׁוֹתֵק,
הוּא יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ טְרוֹף
שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חֲרוּת
שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דְּמִיוֹן
שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוֹחַנִיּוֹת
אֵךְ הַשְּׁלֵהֶבֶת לֹא תִבִּין
הַשְּׁלֵהֶבֶת לֹא תֵאֱמִין.

כיצד מעוצב בשיר זה הקושי להבין את הזולת ולקבל את השונה? הסבר והדגם את דבריך.

12. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

שְׁדֵרוֹת / שמעון אדף

לִקַּח לִי עֲשָׂרִים שָׁנָה לְאַהֲבָה
אֶת הַחֹר בְּאַמְצֵעַ שׁוֹם מְקוֹם הַזֶּה.
פְּקָעוֹת הַפֶּתָנָה הַפִּיצוּ לְהִבָּה לְבָנָה
וְהָרוּחַ הִיתָה בְּעוֹכְרֵי הַבְּרוּשִׁים,
עַד שֶׁרְאִיתִי לְרֹאשׁוֹנָה,
בְּעֵינַי נְכוֹנָה,
אֶת הַבָּתִּים חֲסָרֵי הַתְּכָפוֹם תַּחַת גֵּג הָעֲנָנִים,
עַד שֶׁשְׁמַעְתִּי
אֶת הַהִמָּה הַמְּפֹלָאָה שֶׁל הָרְחוֹב.
לַחַשׁ אַחֲרוֹן שֶׁפִּלְטוּ גְּלִי הָאֶסְפֹּלֵט
הַתְּעָרֵב
בְּרַחֲשׁ טְרִיקַת הָעָרֵב עַל הַקֶּרֶקַע,
בְּקוֹלָהּ שֶׁל אִשָּׁה נִשְׁכַּחַת, שֶׁבְּגָד בָּהּ
וְסֵפֶר אֶת הָאֻמָּת שֶׁהִשְׁתַּדְּלָה
לְהִסְתִּיר בְּפָנֶיהָ.

עֲשָׂרוֹת שָׁנִים שֶׁל שְׁחִיקָה
לְמָדוּ אֶת הַיְלָדִים לְלִטֵּף אֶת הַמִּים בְּאַבָּן,
לְשַׁכְּשֵׁף בְּשִׁלּוּלִיּוֹת סִירוֹת נִיר בְּתִקְוָה מְגֻחֶכֶת.
עֲבָרָן הַקֶּרֶקֶסִי שֶׁל הַנְּעֻרוֹת פָּרַח בְּהִנָּף שֶׁל חֲצֵאִית
בְּשִׁהֲמֹן נֶסֶר אוֹתוֹ בְּמִבְטֹו.
רַק מְקוֹמוֹת חֲסָרֵי אֶהָבָה זֹזִכִּים לְאַהֲבָה מְחֻלָּטָה.

תאר והסבר את היחס המורכב של המשורר למקום הולדתו, על פי שיר זה.

מה זאת אהבה?

13 . קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

כְּאֶשֶׁר הָיִיתָ פֹּה / זלדה

כְּאֶשֶׁר הָיִיתָ פֹּה
וּמִבְטָחַי הַחוּם מִגֵּן עָלַי
וּמִחֻשְׁבוֹתַיִנִי נוֹגְעוֹת
פֶּתַע
כְּנֶף אֶל כְּנֶף.

כְּאֶשֶׁר הָיִיתָ עִמָּדִי
בְּתוֹךְ הַדְּבָרִים הַחוֹלְפִים
הָיוּ הַקִּירוֹת בְּגִי־בֵית קְשִׁישִׁים
שֶׁסִּפְרוּ מַעֲשִׂיּוֹת עֲתִיקוֹת
בְּעֶרֶב
כְּאֶשֶׁר שְׁתִּינוּ תָּה.

עֲכָשׁוּ הַקִּירוֹת אֵינָם מְחֹסֶה
הֵם הִסְתַּגְּרוּ בְּשִׁתְּקָתָם
וְלֹא יִשְׁגִּיחוּ בְּנִפְלִי
עֲכָשׁוּ הַקִּירוֹת סִיד וּמִלֵּט
יְסוֹד זָר
חָמַר לֹא עוֹנָה כְּמוֹת.

בשיר זה, מהי האהבה בעיני המשוררת?

הסבר והדגם את דבריך על פי התמונות השונות בשיר.

14. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.

וְכָל הַנָּשִׁים אָמְרוּ / יהודה עמיחי

וְכָל הַנָּשִׁים אָמְרוּ, אוֹתִי אֶהֱב יוֹתֵר מִכֶּלֶךְ,
וְרַק אֲבִישֶׁג הַשּׁוֹנְמִית, הַנֶּעֱרָה שֶׁבָּאָה אֵלָיו בְּזֻקְנָתוֹ
לְחֶמֶס אוֹתוֹ, אָמְרָה: אֲנִי חֲמַמְתִּי אוֹתוֹ, וְלִטְפַּתִּי
אֶת כָּל צִלְקוֹת הַקָּרֵב וְצִלְקוֹת הָאֲהָבָה,
מִשְׁחַתִּי אוֹתוֹ בְּשֶׁמֶן, לֹא לְמְלוּכָה, אֲלֵא לְמִרְפָּא,
וְלֹא שִׁמְעַתִּי אוֹתוֹ מִנִּגּוֹן וְיֶשֶׁר, אֲכַל נִגְבְּתִי אֶת פִּיו
נְטוּל הַשָּׁנִים, אַחֲרֵי שֶׁהֶאֱכַלְתִּי אוֹתוֹ דִּיסָה מִתּוֹקָה.
לֹא רָאִיתִי אֶת יָדָיו בְּקָרֵב אֲכָל נִשְׁקָתִי
אֶת יָדָיו הַלְּבָנוֹת וְהַזָּקֵנוֹת.
אֲנִי כִבֵּשֶׁת הָרֶשׁ, חֲמָה וּמִלֵּאת חֲמָה,
אֲנִי בָאתִי אֵלָיו מִן הַמִּרְעָה
כְּמוֹ שֶׁהוּא בָּא אֶל הַמְּלוּכָה מִן הַמִּרְעָה
אֲנִי כִבֵּשֶׁת הָרֶשׁ שֶׁקָּמָה מִן הַמָּשָׁל
וְאֲנִי שִׁלָּה עַד מוֹת יִפְרִיד בִּינֵינוּ.

תאר על פי השיר את הניגוד בין אבישג השונמית ובין "כל הנשים",

והסבר מה מייחד את אהבתה של אבישג לדוד.

/המשך בעמוד 15/

לחיות בארץ-ישראל

15. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

תקציר שיחה / ארז ביטון

מה זה להיות אותנטי,
לרוץ באמצע דינגוף ולצעק ביהודית מרוקאית.
"אנא מן אלמגרב אנא מן אלמגרב"
(אני מהרי האטלס אני מהרי האטלס).

מה זה להיות אותנטי,
לשבת ברונל בצבעונין (עגאל וזרביה, מיני לבוש),
או להכריז בקול: אני לא קוראים לי זהר אני יוש, אני יוש (שם מרוקאי).
וזה לא, וזה לא,
ובכל זאת טופחת שפה אחרת בפה עד פקוע חניכים,
ובכל זאת תוקפים ריחות דחויים ואהובים
ואני נופל בין העגות
אובד בבליל הקולות.

למשורר ארז ביטון הוענק פרס ישראל לשירה. השופטים שהעניקו לו את הפרס כתבו כי שירתו מעלה חוויות שבמרכזן "כאבי ההגירה, חבלי ההשתרשות בארץ וכינונה מחדש של הזהות המזרחית כחלק בלתי נפרד מהדיוקן הישראלי הכולל".

א. הסבר והדגם כיצד "כאבי ההגירה וחבלי ההשתרשות בארץ" באים לידי ביטוי בשיר זה. (8 נקודות)

ב. האם לדעתך בשיר זה בא לידי ביטוי גם "כינונה מחדש של הזהות המזרחית כחלק [...] מהדיוקן הישראלי הכולל"? נמק והדגם את דבריך. (6 נקודות)

16. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.

לֹאן הַיֵּינוּ הוֹלְכִים / נתן יונתן

מָה שֶׁמַּעֲצִיב זֶה לֹא שֶׁהָאָרֶץ מִשְׁתַּנָּה
שֶׁפָּצְעֵי הַמַּחְצָבוֹת קְרוּעִים,
הָלוֹא אֵין דָּבָר שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְרִמּוֹת בְּצַבְעִים
אֶלָּא שֶׁאֲצִלָּנוּ הָאֹיֹר אוֹזֵל
וְלֹא נִמְרִיא לְהָרִים. 5
נִשְׁאָר לַעֲמֹד בְּקֶצֶה שְׁמוֹרֶת אֶרֶץ אֲבוֹת
תּוֹעִים בֵּין אֱלוֹנֵי בְּכוֹת לְדִיוֹנוֹת זִהְבוֹת
וְעַז קֶטֶנָּה שֶׁנִּתְּנָה לָנוּ מִחֻלְבָּה וּמִצִּמְרָה
וּבְרִגְלֶיהָ הָרְזוֹת חֲתָרָה לָנוּ דֶּרֶךְ בְּחוֹלוֹת
אֶל צֵל הַחֲרוֹב 10
וְלֹא הִתְעַקְּשָׁה
אָנָּה אֵז הַיֵּינוּ בָּאִים
לֹאן הַיֵּינוּ הוֹלְכִים עֲכָשׁוּ.

לפניך שלוש אמירות (1)–(3) הלקוחות מן השיר. קרא אותן, וענה על השאלה שאחריהן.

(1) "וְלֹא נִמְרִיא לְהָרִים" (שורה 5)

(2) "נִשְׁאָר לַעֲמֹד" (שורה 6)

(3) "תּוֹעִים" (שורה 7)

הסבר מה אמירות אלה של הדובר תורמות להבנת עמדתו בנוגע לחיים בארץ־ישראל.

הדגם את דבריך.

/המשך בעמוד 17/

שירים בעקבות השואה

17. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

יצחק / אמיר גלבע

לפנות בקר טילה שמש בתוך היער
יחד עמי ועם אבא
וימיני בשמאלו.

כברק להבה מאכלת בין העצים.
ואני ירא כל־כך את פחד עיני מול דם על העלים.

אבא אבא מהר והצילה את יצחק
ולא יחסר איש בסעדת הצהרים.

זה אני הנשחט, בני,
וכבר דמי על העלים.
ואבא נסתם קולו.
ופניו חורים.

ורציתי לצעק, מפּרַפּר לא להאמין
וקורע העינים.
ונתעוררתי.

ואזלת־דם היתה יד ימין

הסבר את התפקיד של הסיפור המקראי בעיצוב החוויה של הבן־הדובר ששרד את השואה.
הדגם את דבריך.

18. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

שם, אמרתי / טוביה ריבנר

יצאתי מביתי להראות לבני את מקום מוצאי.
שם, אמרתי, שכבתי על הארץ
אבן למראשותי נמוד מן העשב
בעפר הארץ
הכל שם נשמר.

עברנו בְּהָרִים וּבִיעֵרוֹת וּבְעָרִים שֶׁהָיוּ
מְעֵרוֹת וְהַמִּים נָקוּ בְּדֶרֶךְ וְהַכְּבִישִׁים הָיוּ דָעִים.
הַמְכוּנִית דָּלְגָה עַל הַבּוֹרוֹת.

בְּאוֹר הַנוּטָה הִגְעֵנוּ לְעִיר מוֹצָאִי.
מָה הָאוֹיֵר הַמְתוֹק הַזֶּה? שׁוֹאֲלִים בָּנִי.
מָה הַטִּיחַ הַנוֹפֵל מִהַקִּירוֹת?

אֵין דָּבָר, הַגִּידָה הַיְשִׁישָׁה בַּחלוֹן.
כָּאֵן גַּם הָעֵתִיד עָבָר. וְסָגְרָה אֶת עֵינֶיהָ הַיְבָּשׁוֹת
כְּעוֹף הָעוֹלָה וְקוֹפֵל אֶת כַּנְפָיו וְצוּלָל.

כָּאֵן נוֹלְדָתִי, אִמְרָתִי לְבָנִי.
הוֹרִי וְזִקְנִי נוֹלְדוּ כָּאֵן קְרוֹב.
נוֹלְדִים. כָּאֵן הִזָּה בֵּית
אִמְרָתִי לְבָנִי וְהַרוּחַ עָבְרָה
בִּינִי לְבֵין הַמְּלִים.

יצאתי להראות לבני את מקום מוצאי, ומתי
נאכל, שואלים בְּנִי, ואיפה
נלון?

א. הסבר מהו המסע המתואר בשיר.

האם הושגה מטרת המסע? נמק את תשובתך. (8 נקודות)

ב. בחר מן השיר בשני אמצעים רטוריים, והסבר את תרומתם להבנת משמעות השיר.

(6 נקודות)

פרק שני – סיפור קצר

אם בחרת בפרק זה, ענה על שתיים מן השאלות 19-21 (לכל שאלה – 14 נקודות).

סיפורים מאת עגנון

19. בסיפורים רבים מאת עגנון מוצגת דמות הכבולה בדפוס התנהגות שקשה לה לחרוג ממנו. בחן קביעה זו על פי דפוס ההתנהגות של דמות מרכזית בסיפור של עגנון שלמדת. האם במהלך הסיפור הדמות מצליחה בכל זאת לפרוץ את כבליה? נמק והדגם את דבריך.

20. סיפורים עבריים (בלי סיפורי עגנון ובלי "אח קטן" מאת רונית מטלון). סיפורים מתורגמים

דרכי העיצוב של הסיפור הקצר מסייעות בבניית משמעותו. בחר בסיפור קצר שלמדת ובשתיים מדרכי העיצוב האלה: רמזים מטרימים (מקדימים), תיאורי סביבה ונוף, חפצים בעלי משמעות סמלית, שם הסיפור (אם יש בו משמעות). הצג את דרכי העיצוב שבחרת, והסבר את תרומתן בבניית המשמעות של הסיפור שבחרת.

"אח קטן" / רונית מטלון

21. תאר את מערכות היחסים של ניסו עם רחל ועם חני, והסבר את התרומה של מערכות היחסים האלה לעיצוב דמותו של ניסו הנער המתבגר.

פרק שלישי – דרמה

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחת מן השאלות 22-32 (28 נקודות).

טרגדיות של סופוקלס: "אנטיגונה", "אדיפוס המלך"

22. אחת ממטרות הטרגדיה היוונית הייתה לחנך את העם. הסבר כיצד התנהגותו, בחירותיו וגורלו של הגיבור הטרגי בטרגדיה שלמדת ("אנטיגונה" או "אדיפוס המלך") מסייעים בהשגת מטרה זו.

"אנטיגונה"

23. כיצד הקונפליקט המרכזי בטרגדיה "אנטיגונה" בא לידי ביטוי ביחסים בין בני משפחה? הסבר והדגם את דבריך באמצעות שתי מערכות יחסים כאלה.

"אדיפוס המלך"

24. בסיום הטרגדיה "אדיפוס המלך" מייעץ קראון לאדיפוס "אל תשתוקק לשלוט בכול". הסבר מה גרם לקראון לומר דברים אלה לאדיפוס, וכיצד הם קשורים לחטא הגאווה ולגורלו הטרגי של אדיפוס.

טרגדיות של שקספיר: "המלט", "המלך ליר", "מקבת", "אותלו", "רומיאו ויוליה"

25. שילוב של תכונות הגיבור וגורמים חיצוניים מוביל לגורלו הטרגי. הסבר והדגם קביעה זו, על פי הטרגדיה שלמדת.

26. "המלט"

חשדות ומעקבים מניעים את העלילה הטרגית במחזה "המלט" ומאפיינים את מערכות היחסים של הדמויות.
הסבר והדגם קביעה זו.

27. "המלך ליר"

תאר את תמונת הסערה שבמערכה השלישית במחזה, והסבר את משמעויות הסערה בהקשר של הטרגדיה כולה.

28. "מקבת"

מקבת הוא הגיבור הטרגי המרכזי במחזה.
לדעתך, האם גם לידי מקבת היא גיבורה טרגית? נמק והדגם את דבריך, ובסס אותם על מאפייני הגיבור הטרגי.

29. "אותלו"

הניגוד בין תמימות ובין ערמומיות מאפיין דמויות בטרגדיה "אותלו" ומניע את העלילה הטרגית.
הסבר והדגם קביעה זו.

30. "רומיאו ויוליה"

העלילה הטרגית ב"רומיאו ויוליה" נעה בין אהבה גדולה ובין שנאה גדולה.
הסבר קביעה זו, ובסס את דבריך על שתיים מן התמונות במחזה.

מחזה מודרני (מן המאה ה-19 או מן המאה ה-20)

31. תאר את הפתיחה ואת הסיום של המחזה המודרני שלמדת.

מה אפשר ללמוד מן המצב של הדמויות (מצבן הנפשי, החברתי, המשפחתי וכו') בפתיחת המחזה ובסיומו על תפיסת העולם שבבסיס המחזה?
הסבר והדגם את דבריך.

32. שילוב של יסודות טרגיים וקומיים, דמות גיבור שהוא אנטי גיבור, חרדה ואי־ודאות וביקורת על תופעות בחברה המודרנית הם מאפיינים של מחזות מודרניים.

בחר בשניים מן המאפיינים האלה, והסבר כיצד הם מעוצבים במחזה המודרני שלמדת.
מהי התרומה של מאפיינים אלה לבניית המשמעות של המחזה? הסבר והדגם את דבריך.

פרק רביעי — רומאן ונובלה

שים לב: פרק זה הוא חובה. ענה על אחת מן השאלות 33-35 (28 נקודות).

שים לב: על שאלות 33-34 תוכל לענות גם על פי אחד מן הרומאנים ברשימה שבשאלה 35.

33. קבלת האחר והשונה, כבוד האדם ושוויון חברתי הם ערכים הבאים לידי ביטוי ביצירות ספרות רבות.

כיצד ערכים אלה (או פגיעה בהם) באים לידי ביטוי ברומאן או בנובלה שלמדת?
הסבר והדגם את דבריך.

34. ביצירות רבות הרקע המשפחתי והרקע החברתי של הדמות המרכזית משפיעים על פעולותיה. הסבר והדגם קביעה זו, על פי הרומאן או הנובלה שלמדת.

/המשך בעמוד 24/

35. **שים לב:** על שאלה 35 תוכל לענות רק על פי אחד מן הרומאנים ברשימה שלפניך.

סיפור פשוט, עיר קסומה, ספר הדקדוק הפנימי, מר מאני, מקדמות, שירה, חיי נישואים, התגנבות יחידים, זיכרון דברים, והיום איננו כלה, החטא ועונשו, מאדאם בובארי, המשפט, אנה קארנינה, האמן ומרגריטה, אל המגדלור, בית בודנברוק, מאה שנים של בדידות, הקול והזעם, אור באוגוסט, הדבר

העלילה של רומאנים רבים מובילה את גיבוריהם למצב שנראה חסר מוצא.

תאר מצב כזה ברומאן שלמדת.

האם ברומאן מוצעת דרך להיחלץ ממצב זה? נמק והדגם את דבריך.

פרק חמישי — שיר שלא נלמד

שנים לב: פרק זה הוא חובה. ענה על שאלה 36 (16 נקודות).

36. לפניך השיר "הסתכל בקנקן" מאת נתן אלתרמן. קרא אותו וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

הסתכל בקנקן / נתן אלתרמן

כל דבר בעולם, אם זהב או אם זפת,
נוהגים לעטף במיני מעטפת.
הסחורה היא תמיד עטופה, זאת אומרת:
שבחוץ היא כזאת, ובפנים היא אחרת.
יש דברים מתוקים כמו דבש כלפי חוץ
ובפנים מתברר שזה דוקא חמוץ.
יש דברים משוחים מבחוץ במרקחת
ובפנים זו קדחת ועוד ממלחת.

לפעמים אריזה ציוניסטית
מסתירה מחשבה אגואיסטית,
מבחוץ — אידיאל ואידאה,
ובפנים, חביבי — מי יודע?

וראינו זה פה וגם שם
אף עסקן על עסקן מתנשא.
כלפי חוץ זה — למען העם,
ובפנים זה בשביל הכסא...
ולכן, ידידי הקטן,
הסתכל אף ורק בקנקן,
רק בחוץ הסתכל ומשמש בו.
לפעמים, ידידי,
לא כדאי, לא כדאי,
לא כדאי כלל לראות מה שיש בו.

א. מהי הביקורת בשיר? הסבר והדגם את דבריך. (10 נקודות)

ב. הסבר את התרומה של הניגודים ושל האירוניה בשיר לביטוי הביקורת.

(6 נקודות)

בהצלחה!

נושאי הלימוד לבחינה בספרות

2 יחידות לימוד - שאלון מספר 005

1. מבנה תכנית הלימודים

קבוצות	פרקים
1. השירה העברית בימי-הביניים 2. שירי ביאליק 3. שירים מהמחצית הראשונה של המאה ה-20 4. שירים מהמחצית השנייה של המאה ה-20	א. שירה
1. סיפורי עגנון 2. סיפור עברי מהמחצית הראשונה של המאה ה-20 3. סיפור עברי מהמחצית השנייה של המאה ה-20 עד המאה ה-21 4. סיפור מתורגם	ב. סיפור קצר
1. רומאן עברי 2. רומאן מתורגם 3. נובלה עברית 4. נובלה מתורגמת	ג. רומאן ונובלה
1. טרגדיה של סופוקלס או של שקספיר 2. מחזה עברי 3. מחזה מתורגם	ד. דרמה

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ו

ספרות / 2 יחידות

2. מבנה הבחינה

– בבחינה יהיו חמישה פרקים כמפורט להלן :

שירה.

סיפור קצר.

דרמה.

רומאן ונובלה.

יצירה שלא נלמדה.

– הפרק הרביעי והפרק החמישי הם פרקי חובה. הפרק החמישי הוא יצירה שלא נלמדה (שיר או סיפור). תוכנו של הפרק הרביעי עשוי להשתנות ממועד למועד. בהתאם לכך ישתנו תוכן הפרקים האחרים וסדרם. למשל, במועד מסוים יהיה הפרק הרביעי "רומאן ונובלה", ויתר הפרקים יהיו פרקי בחירה (שניים מבין שלושה, כמקובל כיום); במועד אחר יהיה הפרק הרביעי "שירה", והפרק "רומאן ונובלה" יהפוך לאחד מפרקי הבחירה, וכן הלאה.

– להלן חלוקת הנקודות בין פרקי הבחינה: 28 נקודות לכל אחד מארבעת הפרקים הראשונים (על הנבחן לענות על שלושה פרקים) ו-16 נקודות לפרק החמישי. סך-הכול – 100 נקודות.

3. נושאי הלימוד

פרק א – שירה

קבוצה ראשונה – שירת ימי-הביניים

יש ללמוד ארבעה שירים – שיר אחד מכל קבוצת שירים (א'-ד') :

א	ר' יהודה הלוי	ישנה בחיק ילדות
	ר' שלמה אבן גבירול	שחי לאל; טרם היותי
ב	ר' יהודה הלוי	יפה נוף; לבי במזרח; הבא מבול

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ו

ספרות / 2 יחידות

ג	ר' שלמה אבן גבירול	מליצתי בדאגתי
	ר' שמואל הנגיד	הים ביני ובינך
	טדרוס אבולעאפיה	חי אהבה
ד	ר' משה אבן עזרא	כתנות פסים
	ר' שלמה אבן גבירול	ראה שמש; לאטך דברי שירך

(כל השירים מתוך: שירמן חיים, **השירה העברית בספרד ובפרובנס**, מוסד ביאליק, 1960)
הערה: ברשימה זו יחולו שינויים מדי כמה שנים.

קבוצה שנייה – שירי ביאליק

יש ללמוד **ארבעה** שירים – שיר **אחד** מכל קבוצת שירים (א-ד'):

א	לא זכיתי באור מן ההפקר; ואם ישאל המלאך; חוזה לך ברח
ב	לבדי
ג	הכניסיני תחת כנפך; ציפורת; עם דמדומי החמה
ד	על השחיטה

(**שירים**, מהדורה מדעית, דביר, תשמ"ג-תש"ן; וכן: ח"נ **ביאליק**, **השירים**, בעריכת אבנר הולצמן, דביר, 4002; וכן: פרויקט בן יהודה).
הערה: ברשימה זו יחולו שינויים מדי כמה שנים.

קבוצה שלישית – שירים מהמחצית הראשונה של המאה ה-20

יש ללמוד **ארבעה** שירים – שיר **אחד** מרשימת השירים של כל אחד מהמשוררים האלה:

א	אלתרמן נתן	ירח, ליל קיץ, עוד אבוא אל ספך (שירים משכבר: כוכבים בחוץ , הקיבוץ המאוחד, 1999); שיר משמר (חגיגת קיץ , מחברות לספרות, 1965).
ב	גולדברג לאה	אורן, ולא היה בינינו אלא זהר, האמנם עוד יבואו, הסתכלות בדבורה (שירים , כרכים א-ג, בעריכת: ט' ריבנר, ספרית פועלים, 1973)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ו

ספרות / 2 יחידות

ג	גרינברג אורי צבי	שיר אמי והנחל, שיר נס השיר, תפילה אחרונה, אליהו הנביא (ששה מיליונים כוסות אליהו). (כל כתבי אצ"ג, מוסד ביאליק, ירושלים, 1990-2001).
ד	טשרניחובסקי שאול	אומרים ישנה ארץ (ארץ שכורת שמש), ראי אדמה, שיר ב מתוך שירים לאילאיל, לא רגעי שנת. (כל כתבי שאול טשרניחובסקי, עם עובד, 1990; וכן: שירי טשרניחובסקי, דביר, תשכ"ח)

קבוצה רביעית – שירים מהמחצית השנייה של המאה ה-20

יש ללמוד חמישה שירים – מנושא נבחר אחד בהתאם להוראות האלה:

יש לבחור נושא אחד מארבעת הנושאים: זהויות; מה זאת אהבה? לחיות בארץ-ישראל; שירים בעקבות השואה.

זהויות

1	יהודה עמיחי: כל הדורות שלפני (שירי יהודה עמיחי, כרך 2, שוקן, 2004)	או	ארז ביטון: דברי רקע ראשוניים (ציפור בין יבשות, הקיבוץ המאוחד, 1990)
2	חיים גורי: אודיסס (השירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1998)	או	יונה וולך: יונתן (תת הכרה נפתחת כמו מניפה, הקיבוץ המאוחד, 1992)
3	שמעון אדף: שדרות (המונולוג של איקרוס, גוונים, 1997)	או	זלדה: שני יסודות (שירי זלדה, הקיבוץ המאוחד, 1985)
4	נדאא ח'ורי: הדיברות (מס' 2) (בגוף אחר, מבחר שירים, 1987-2010, קשב לשירה, 2011)	או	רוני סומק: שיר פטריוטי (מחחותרת החלב, זמורה ביתן, 2005)
5	דליה רביקוביץ: בובה ממוכנת (כל השירים עד כה, הקיבוץ המאוחד, 1995)	או	נורית זרחי: היא יוסף (אישה ילדה אישה, ספרית פועלים, 1983)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ו

ספרות / 2 יחידות

מה זאת אהבה?

1	דליה רביקוביץ : חול אפסי (כל השירים עד כה, הקיבוץ המאוחד, 1995)	או	נתן זך : כשצלצלת רעד קולך (כל השירים ושירים חדשים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 2008)
2	אברהם חלפי : עטור מצחך (שירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1987)	או	פרץ בנאי : כי אהבה היא צורך (קשת וכידון, ספרית פועלים, 1985)
3	נתן זך : שיר לאוהבים הנבונים (כל השירים ושירים חדשים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 2008)	או	ט. כרמי : חוה ידעה (ט. כרמי, מבחר 1951-1994, דביר, 1994)
4	זלדה : כאשר היית פה (שירי זלדה, הקיבוץ המאוחד, 1985)	או	יהודה עמיחי : וכל הנשים אמרו (דוד מלך ישראל חי וקיים, שיר מספר 7, שירי יהודה עמיחי, כרך 5, שוקן, 2004)
5	דוד אבידן : בעיות אישיות (כל השירים, כרך א' הקיבוץ המאוחד, 2009)	או	מאיר ויזלטיר : ולמה היא נושכת את שפתיה (שרטוטים תל-אביביים, 7, דבר אופטימי עשיית שירים, הקיבוץ המאוחד, 2000)

לחיות בארץ-ישראל

1	חיים גורי : ירושה (השירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1998)	או	אמיר גלבע : שיר בבוקר בבוקר (כל השירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1994)
2	משה דור : גם הנוטשים (עוברים את הנהר, זמורה ביתן, 1998)	או	אריה סיון : אני בסך הכול (ערבון, מבחר שירים 1957-1997, הקיבוץ המאוחד, 2002)
3	יהודה עמיחי : תיירים (שירי יהודה עמיחי, כרך 3, שוקן, 2004)	או	יצחק לאור : אהבת הארץ (שירים 1974-1992, הקיבוץ המאוחד, 2002)
4	ארז ביטון : תקציר שיחה (ציפור בין יבשות, הקיבוץ המאוחד, 1990)	או	נתן יונתן : לאן היינו הולכים (שירים בכסות הערב, מבחר מכל שיריו, ידיעות אחרונות, 2004)
5	אגי משעול : חזון איילון (מבחר חדשים, מוסד באיליק, ירושלים, 2003)	או	רחל חלפי : מלכת המים של ירושלים (מקלעת השמש, הקיבוץ המאוחד, 2002)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ו

ספרות / 2 יחידות

שירים בעקבות השואה

1	מאיר ויזלטיר: אבא ואמא הלכו לקולנוע (קיצור שנות השישים, שירים, 1972-1959, הקיבוץ המאוחד, 1984)	או	דן פגיס: טיוטת הסכם לשילומים (כל השירים, הקיבוץ המאוחד, 1991)
2	טוביה ריבנר: שם אמרתי (ואל מקומי שואף, ספריית פועלים, 1990)	או	אמיר גלבע: יצחק (כל השירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1994)
3	דן פגיס: כתוב בעיפרון בקרון החתום (כל השירים, הקיבוץ המאוחד, 1991)	או	אבנר טריינין: כתונת איש המחנות (הר זיתים, אגודת שלם, 1969)
4	אסתר אטינגר: היער השחור (לילה ויום, הקיבוץ המאוחד, 2011)	או	בן ציון תומר: ילדי הצל (על קו המשווה, עקד, 1969)
5	אבות ישורון: קדמי קראו (כל שיריו, כרך IV, הקיבוץ המאוחד, 2001)	או	אברהם סוצקבר: הזרוע הכרותה שייכת לי (תרגום: בנימין הרשב, כינוס דומיות, עם עובד, 2005)

פרק ב – סיפור קצר

במסגרת הסיפור הקצר יילמדו **שישה** סיפורים בסך הכול, כמפורט להלן: **שני** סיפורים מן הקבוצה הראשונה - סיפורי עגנון (או **אחת** מיצירותיו כמפורט להלן), **שני** סיפורים מן הספרות העברית - אחד מן הקבוצה השנייה ואחד מן הקבוצה השלישית, ו**שני** סיפורים מן הקבוצה הרביעית - סיפורים מתורגמים.

הערה: במועד קיץ תשע"ו, **אחת** מן השאלות בפרק "סיפור קצר" תהיה על הסיפור "אח קטן" מאת רוג'ית מטלון.

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ו

ספרות / 2 יחידות

קבוצה ראשונה – סיפורי שמואל יוסף עגנון

יש ללמוד שתיים מבין היצירות האלה:

המטפחת; עגונות (אלו ואלו, שוקן, 1998); האדונית והרוכל; מדירה לדירה; התזמורת (סמוך ונראה, שוקן, 1998); פנים אחרות; הרופא וגרושתו (על כפות המנעול, שוקן, 1998); המלבוש; תהילה; עם כניסת היום; פרנהיים (עד הנה, שוקן, 1998); שבועת אמונים* (עד הנה, שוקן, 1998); בדמי ימיה*; גבעת החול* (על כפות המנעול, שוקן, 1998)
* בשל אורכן, כל אחת משלוש היצירות שלעיל המסומנות בכוכבית תיחשב כחלופה לשני סיפורים.

קבוצה שנייה – סיפור עברי מהמחצית הראשונה של המאה ה-20

יש ללמוד סיפור אחד מבין הסיפורים האלה:

אברמוביץ' ש"י (מנדלי מו"ס): שם ויפת בעגלה (סיפורים קטנים, דביר לעם, 1950)
בארון דבורה: שפרה; פראדל (פרשיות, מוסד ביאליק, 1968)
בורלא יהודה: אתנן (כתבי יהודה בורלא: מרננת, דבר-מסדה, תשכ"ב)
ברדיצ'בסקי מיכה יוסף: קלונימוס ונעמי (כתבי מיכה יוסף ברדיצ'בסקי, דביר, 1965; וכן:
מיכה יוסף: פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/berdi>)
ברנר יוסף חיים: המוצא; עוולה (בין מים למים, הקיבוץ המאוחד, 1980; וכן: ילקוט לבתי-הספר, הקיבוץ המאוחד, 1969; וכן: פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/brenner>)
ברקוביץ' יצחק דב: כרת; תלוש (כתבי י"ד ברקוביץ', כרך א', דביר, 1964; וכן: סיפורים נבחרים, דביר לעם, 1953)
גנסיין אורי: סעודה מפסקת (כל כתביו, ספריית פועלים/ הקיבוץ המאוחד, 1982; וכן פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/gnessin>)
הזז חיים: אדם מישראל; שלולית גנוזה (סיפורים נבחרים, דביר, 1974)
פרץ יהודה לייב: שמע ישראל (כל כתבי י"ל פרץ, כרך א', דביר, 1962; בין שני הרים (שם, כרך ב'; וכן: פרויקט בו יהודה – <http://benyehuda.org/perets>)
שופמן גרשום: הערדל; נקמה של תיבת זמרה; הניה (כל כתבי גרשום שופמן, כרך א', דביר ועם עובד, 1960)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ו

ספרות / 2 יחידות

שטיינברג יעקב: בת הרב; העיוורת; בת ישראל; בין לבני הכסף (**ילקוט סיפורים**, יחדיו, 1981)
שמי יצחק: הבריחה; בין חולות הישימון (**שישה סיפורים**, ספריית תרמיל, משרד הביטחון, 1984; וכן: **סיפורי יצחק שמי**, ניומן, 1971)

קבוצה שלישית – סיפור עברי מהמחצית השנייה של המאה ה-20 עד המאה ה-21
יש ללמוד **סיפור אחד** מבין הסיפורים האלה:

איני לאה: עד שיעבור כל המשמר כולו (**גיבורי קיץ**, הקיבוץ המאוחד, 1991)
אלוני ניסים: שמיל; להיות אופה (**הינשוף**, ספריית תרמיל, 1975; וכן: **הינשוף**, סדרת קלאסי כיס, עם עובד, 1997)
אפלפלד אהרון: שלושה; עשן; סיפור אהבה; ברטה (**עשן**, עכשיו, 1962); המצוד; קיטי (**בגיא הפורה**, שוקן, 1963)
בלס שמעון: בעיר התחתית (**בעיר התחתית**, ספריית תרמיל, משרד הביטחון, 1979)
בן נר יצחק: קולנוע; משחקים בחורף (**שקיעה כפרית**, עם עובד, 1976)
ברדוגו סמי: שוק; חיזו בטטה (**ילדה שחורה**, בבל, 1999)
גוטפרינד אמיר: גלויה מוואלדזה (**אחוזות החוף**, זמורה ביתן, 2002)
הנדל יהודית: סיפור בלי כתובת (**כסף קטן**, הקיבוץ המאוחד, 1988)
יהושע אברהם ב': מסע הערב של יתיר; שתיקה הולכת ונמשכת של משורר, גאות הים (**כל הסיפורים**, הקיבוץ המאוחד, 1993)
כהנא-כרמון עמליה: נעימה ששון כותבת שירים (**בכפיפה אחת**, הקיבוץ המאוחד, 1971); הינומה (**שדות מגנטיים**, הקיבוץ המאוחד, 1977)
ליברכט סביון: חדר על הגג (**תפוחים מן המדבר**, ספריית פועלים, 1986)
מגד אהרון: יד ושם (**ישראל חברים**, הקיבוץ המאוחד, 1963)
מטלון רונית: אח קטן; ילדה בקפה (**זרים בבית**, הקיבוץ המאוחד, 1992)
ס' יזהר (סמילנסקי): השבוי (**חרבת חזעה ועוד שלושה סיפורי מלחמה**, זמורה ביתן, 1989)
עוז עמוס: דרך הרוח; נוודים וצפע (**ארצות התן**, עם עובד, 1989)
קנז יהושע: התרנגולת בעלת שלוש הרגליים (**מומנט מוסיקלי**, הקיבוץ המאוחד, 1980)
קסטל-בלום אורלי: שפרה (**לא רחוק ממרכז העיר**, עם עובד, 1987)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ו

ספרות / 2 יחידות

קרת אתגר: צפירה (צינורות, עם עובד, 1992)

שחר דוד: מעשה ברוקח ובגאולת העולם; דברים שבטבע האדם; על הצללים והצלם (מותו של האלוהים הקטן, שוקן, 1970)

תמוז בנימין: מעשה בעץ זית; תחרות שחייה (סיפורים, כתר, 1987)

קבוצה רביעית – סיפור מתורגם

יש ללמוד שניים מבין הסיפורים האלה:

אידריס יוסוף: מספר ארבע (מקום על-פני האדמה, ון-ליר, 1986)

אל חכים תאופיק: על חוד התער (סיפורים ערביים, משרד הביטחון, סיפורים פלשתיניים)

באבל יצחק: מעשה בשובכי (סיפורים, ספריית פועלים, 1969); בן הרבי (חיל הפרשים ועוד סיפורים, כתר, 1987)

בשביס-זינגר יצחק: המפתח (המפתח, ספריית פועלים, 1978); גימפל תם (חורבן קרשב ועוד סיפורים, כרמל, 2000)

בוקצ'יו ג'ובאני: הבז (דקאמרון – ספר עשרת הימים, כרמל, 2000)

גוגול ניקולאי וסיליביץ': האדרת (סיפורים פטרבורגיים, הקיבוץ המאוחד, 1992)

גבריאל גרסיה מרקס: איש זקן מאוד עם כנפיים עצומות (הסיפור העצוב שלא ייאמן על ארנדירה התמה וסבתה האכזרית, שוקן, 1986)

דוקטורוב אדגר לורנס: הסופר במשפחה (חיי המשוררים, זמורה ביתן, 1988)

המינגוויי ארנסט: הרוצחים (גברים ללא נשים, זמורה ביתן, 1988)

לוי פרימו: התלמיד (זמן שאול, הקיבוץ המאוחד, 1988)

מופסן גי דה: העלמה פרל (הירושה, עם עובד, 1977)

מחפוז נג'יב: אחרי עשרים שנה (מקום על פני האדמה, ון-ליר, 1986); בית בעל שם רע; הפנסיונר (הגנב והכלבים וסיפורים אחרים, ספריית פועלים, 1970)

מנספילד קתרין: הזבוב (הספרות כרך א' 2, 1968)

נבוקוב ולדימיר: רגע של חסד (תריסר רוסים, הקיבוץ המאוחד, 1994)

סלינג'ר ג'רום דוד: יום נפלא לדגי בננה; מר קרסולי שלנו בקונטיקט (לאסמה – באהבה ובסאוב, מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1979)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ו

ספרות / 2 יחידות

עזאם סמירה: השעון והאדם (סיפורים פלשתיניים, עקד, 1970)
פו אדגר אלן: הבור והמטוטלת (הבור והמטוטלת, סדרת קלאסי כיס, עם עובד, 1997);
אלאונורה (מעשי הרצח ברחוב מורג, מחברות לספרות, 1965)
פוקנר ויליאם: ורד לאמילי (סימן קריאה 1, 1972; ורד לאמילי – מסתורין ואהבה, עקד, 1993);
אמבר מובער (סימן קריאה 1, 1972)
פיילי גרייס: שיחה עם אבי (סימן קריאה 16–17, 1973; סיפורים אמריקאיים משנות ה-60 וה-70, עם עובד, 1993)
פינק אידה: הגן המפליג למרחקים; ציפורים; המחבוא (הגן המפליג למרחקים, ספריית פועלים 1988; וכן: כל הסיפורים, עם עובד, 2004)
צ'קוב אנטון פבלוביץ': כינורו של רוטשילד; יגון (מבחר סיפורי צ'קוב לבתי ספר, טברסקי, 1966)
קלייסט הינריך פון: רעידת אדמה בצ'ילי (קולהאס ואחרים), הקיבוץ המאוחד, 2002
קפקא פרנץ: גזר הדין (גזר הדין וסיפורים אחרים, עם עובד, 1997)
קרבר ריימונד: דבר קטן וטוב; נוצות; קתדרלה (דבר קטן וטוב, כתר, 1986)
שלום עליכם: אהבתי הראשונה (הסיפור הקצר, ספריית פועלים, 1977)

פרק ג – רומאן ונובלה

יש לבחור אחת מבין שלוש האפשרויות האלה:

1. רומאן אחד המסומן בכוכבית, מן הקבוצה הראשונה או מן הקבוצה השנייה. (בשל אורכם או מורכבותם – ולא מטעמים של שיפוט ערכי – למידת הרומאנים שמסומנים בכוכבית * היא חלופה לממידת שני רומאנים שאינם מסומנים בכוכבית, זאת כדי לפנות פרק זמן נאות לקריאתם ולדיון בהם).
2. שני רומאנים מן הרשימה הכוללת רומאנים עבריים (קבוצה ראשונה) ורומאנים מתורגמים (קבוצה שנייה): רומאן אחד עברי ורומאן אחד מתורגם.
3. רומאן אחד מרשימת הרומאנים העבריים והמתורגמים (קבוצות ראשונה ושנייה) ונובלה אחת מרשימת הנובלות העבריות והמתורגמות (קבוצות שלישית ורביעית): יצירה אחת מהספרות העברית ויצירה אחת מהספרות המתורגמת.

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ו

ספרות / 2 יחידות

שימו לב: מומלץ שבמהלך לימודיהם יקראו הנבחנים, על-פי בחירתם ותוך התייעצות עם המורה, **לפחות שישה ספרים** בנוסף לרומאנים ו/או לנובלות שיילמדו במסגרת פרק זה. במסגרת הקריאה החופשית הזו נבחנים רשאים לקרוא גם רומאנים וקובצי סיפורים המופיעים בתכנית הלימודים.

קבוצה ראשונה – רומאן עברי

- אורפז יצחק: **מסע דניאל** (עם עובד, 1986)
- איתן רחל: **ברקיע החמישי** (עם עובד, 1976)
- אפלפלד אהרון: **תור הפלאות** (הקיבוץ המאוחד, תשל"ח); **קטרינה** (כתר, 1989)
- באר חיים: **נוצות** (עם עובד, 1992); **חבלים** (עם עובד, 1998)
- בן נר יצחק: **בוקר של שוטים** (כתר, 1992)
- ברבש בני: **מי פירסט סוני** (הקיבוץ המאוחד, 1994)
- ברטוב חנוך: **פצעי בגרות** (עם עובד, 1969)
- בר-יוסף יהושע: **עיר קסומה*** (הקיבוץ המאוחד, 1979)
- גרוסמן דוד: **ספר הדקדוק הפנימי*** (הקיבוץ המאוחד, 1991); **מומיק** (הקיבוץ המאוחד, 2006)
- הנדל יהודית: **החמסין האחרון** (הקיבוץ המאוחד, 1993)
- יהושע אברהם ב': **המאהב** (שוקן, 1981); **מר מאני*** (הקיבוץ המאוחד, 1993); **השיבה מהודו** (הקיבוץ המאוחד, 1994); **שליחותו של הממונה על משאבי אנוש** (הקיבוץ המאוחד, 2004)
- לפיד שולמית: **גיא אוני** (כתר, 1982)
- מגד אהרון: **החי על המת** (עם עובד, 1974); **פויגלמן** (עם עובד, 1987); **מסע באב** (עם עובד, 1980)
- מיכאל סמי: **חצוצרה בוואדי** (עם עובד, 2003); **חסות** (עם עובד, 1979)
- נבו אשכול: **ארבעה בתים וגעגוע** (זמורה ביתן, 2004)
- ס' יזהר (סמילנסקי): **מקדמות*** (זמורה ביתן, 1992)
- עגנון שמואל יוסף: **סיפור פשוט*** (כל סיפורי ש"י עגנון, כרך ג': **על כפות המנעול**, שוקן, 1998);
- וכן: **סיפור פשוט** (כולל הערות וביאורים, שוקן, 1998); **שירה*** (שוקן, 1999)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ו

ספרות / 2 יחידות

עוז עמוס: מיכאל שלי (עם עובד, 1990); מנוחה נכונה (עם עובד, 1983); קופסה שחורה (עם עובד, 1996)

עמיר אלי: מפריח היונים (עם עובד, 1993)

פוגל דוד: חיי נישואים* (הקיבוץ המאוחד, 2000)

קורן ישעיהו: לויה בצהריים (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1974)

ק' צטניק: השעון (מוסד ביאליק, 1972)

קנז יהושע: התגנבות יחידים* (עם עובד, 2006); מחזיר אהבות קודמות (עם עובד, 1997)

קניוק יורם: חימו מלך ירושלים (עם עובד, 2003); אדם בן כלב (ספריית פועלים, 1987)

ראובני אהרון: שמות (עם עובד, 1969)

רביניאן דורית: החתונות שלנו (עם עובד, 1999)

שבתאי יעקב: זיכרון דברים* (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1977)

שדה פנחס: החיים כמשל (שוקן, 2002)

שחם נתן: רביעיית רוזנדורף (עם עובד, 1987)

שלו מאיר: רומן רוסי (עם עובד, 1988); כימים אחדים (עם עובד, 1994); יונה ונער (עם עובד, 2006)

שמיר משה: הוא הלך בשדות (עם עובד, 1972); במו ידיו: פרקי אליק (עם עובד, 1972)

תמוז בנימין: מינוטאור (הקיבוץ המאוחד, 1980); רקוויאם לנעמן (זמורה-ביתן-מודן, 1978)

קבוצה שנייה – רומאן מתורגם

אוסטר פול: ארמון הירח (עם עובד, 1977); מוסיקת המקרה (עם עובד, 1992)

אורול ג'ורג': 1984 (עם עובד, 1972)

אז'אר אמיל (גארי רומן): כל החיים לפניו (עם עובד, 1984)

אייטמטוב צ'ינגיס: והיום איננו כלה (עם עובד, 1994)

אליוט ג'ורג': הטחנה על שפת הפלוס (כרמל, 1998)

גולדינג ויליאם ג'רלד: בעל זבוב (עם עובד, 1972)

בולקוב מיכאיל: האמן ומרגריטה* (ידיעות אחרונות – ספרי חמד, 1999)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ו

ספרות / 2 יחידות

- בל היינריך: המוקיון (מסדה, 1971)
- בלזק אונורה דה: אבא גוריו (הקיבוץ המאוחד, 1992); הדודן פונס (עם עובד, 1981)
- ברונטה אמילי: אנקת גבהים (כתר, 1990)
- ברונטה שרלוט: ג'ין אייר (זמורה ביתן, 1987)
- בשביס-זינגר יצחק: העבד (עם עובד, 2004)
- גארי רומן: עפיפונים (עם עובד, 1983)
- גרין גרהם: מסעותי עם דודתי (עם עובד, 1989)
- דה לוקה ארי: הר אדוני (הקיבוץ המאוחד, 2003)
- דוסטויבסקי פ"מ: החטא ועונשו* (ידיעות אחרונות, 1995)
- דיקנס צ'רלס: תקוות גדולות (ספריית פועלים, 1983); דוד קופרפילד (דביר וזמורה ביתן, 1987)
- הסה הרמן: נרקיס וגולדמונד (שוקן, 1975)
- הרפר לי: אל תיגע בזמיר (עם עובד, 2003)
- וולף וירג'יניה: אל המגדלור* (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, סימן קריאה, 1975)
- ווילד אוסקר: תמונתו של דוריאן גריי (אור-עם, 1984; וכן: חנות ספרים, 1998)
- טולסטוי לב: אנה קרנינה* (עם עובד, 1999)
- מאן תומס: בית בודנברוק* (עם עובד, 1986)
- לורנס דיוויד הרברט: בנים ואוהבים (שוקן, 1981)
- מארקס ג' גרסיה: מאה שנים של בדידות* (עם עובד, 1972); אהבה בימי כולרה (עם עובד, 1989)
- מוריסון טוני: העין הכי כחולה (הקיבוץ המאוחד, 1996)
- מלמוד ברנרד: העוזר (עם עובד, 1979)
- ממי אלבר: נציב מלח (עם עובד, 1964)
- סלינג'ר ג'רום דיוויד: התפסן בשדה השיפון (עם עובד, 1975)
- סראמגו ז'וזה: על העיוורון (הקיבוץ המאוחד, 2000)
- פוקנר ויליאם: הקול והזעם* (ספריית פועלים, 1973); אור באוגוסט* (ספריית פועלים, 1968)
- פיצג'ראלד פ' סקוט: גטסבי הגדול (הקיבוץ המאוחד, 1999); ענוג הוא הלילה (עם עובד, 1973)
- פלובר גוסטב: מאדאם בובארי* (הקיבוץ המאוחד, 1991)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ו

ספרות / 2 יחידות

פרלה יהושע: יהודים סתם (הקיבוץ המאוחד, 1992)

פריש מקס: הומו פאבר (ספריית פועלים, 1982)

קאמי אלבר: הדבר (עם עובד, 2001); **הזר** (עם עובד ומסדה, 1985); **אדם הראשון** (עם עובד, 1995)

קונדרה מילן: ספר הצחוק והשכחה (זמורה ביתן, 1981)

קזנצאקיס ניקוס: חייו ומעלליו של אלכסיס זורבס (זורבה היווני) (עם עובד, 1995)

קפקא פרנץ: המשפט* (שוקן, 1992)

קבוצה שלישית – נובלה עברית

אורפז יצחק: נמלים (שלוש נובלות), עם עובד, 1972; וכן: גוונים (1997)

ביאליק חיים נחמן: מאחורי הגדר, (ביאליק – סיפורים, דביר, 1956; וכן: פרויקט בן יהודה –
<http://benyehuda.org/bialik>

בן נר יצחק: עתליה (אחרי הגשם: שלושה סיפורים, כתר, 1979)

הראבן שולמית: נביא; אחרי הילדות; שונא הנסים (צימאון, דביר, 1996)

טביב מרדכי: כינורו של יוסי (עם עובד, 1964)

יהושע אברהם ב': שלושה ימים וילד (כל הסיפורים, הקיבוץ המאוחד, 1993)

כהנא-כרמון עמליה: לב הקיץ לב האור (בכפיפה אחת, הקיבוץ המאוחד, 1971; וכן: כאן נגור:
חמש נובלות, הקיבוץ המאוחד, 1996)

ס' יזהר (סמילנסקי): חרבת חזעה (ארבעה סיפורים, הקיבוץ המאוחד, 1984; וכן: סיפור
חרבת חזעה ועוד שלושה סיפורי מלחמה, זמורה ביתן, 1989)

סרי דן בניה: עוגיות המלח של סבתא סולטנא (כתר, 1988)

קסטל-בלום אורלי: המינה ליהודה (כתר, 1995); רדיקלים חופשיים (רדיקלים חופשיים, כתר,
2000)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ו

ספרות / 2 יחידות

קבוצה רביעית – נובלה מתורגמת

אייטמטוב צ'ינגיס: ג'מילה (כרמל, 2005)

הראבל בוהומיל: העיירה שבה נעצר הזמן (עקד, 1994)

בולגאקוב מיכאיל: לב של כלב (כפתור, תשמ"ט)

המינגווי ארנסט: הזקן והים (עם עובד, 1980)

זיסקינד פטריק: היונה (עם עובד, 1986)

מאן תומס: טוניו קריגר; מוות בוונציה (מוות בוונציה וסיפורים אחרים, הקיבוץ המאוחד, 1988)

מוריאק פרנסואה: הנשיקה למצורע; הורתו (הנשיקה למצורע, עם עובד, 1981)

מלוויל הרמן: ברטלבי (משרד הביטחון, ספריית תרמיל, 1988; וכן: המעורר מס' 2, 1997);

וכן: מחווה לשישה סיפורים של המאה התשע-עשרה, בעריכת נילי מירסקי, עם עובד, 2006.

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ו

ספרות / 2 יחידות

פרק ד – דרמה

יש ללמוד שני מחזות: טרגדיה אחת (מאת סופוקלס או מאת שקספיר) מן הקבוצה הראשונה, ומחזה אחד נוסף, (עברי או מתורגם), מבין המחזות שבקבוצות השנייה והשלישית.

קבוצה ראשונה – טרגדיה מאת סופוקלס או מאת שקספיר

סופוקלס: אנטיגונה (דביר, 1970; וכן: מוסד ביאליק, 1971; וכן: שוקן, 1990);
אדיפוס (מוסד ביאליק, 1971; וכן: שוקן, 1994)
שקספיר ויליאם: המלט (אור-עם, 1973; וכן: דביר, 1981); **מקבת** (הקיבוץ המאוחד, 1971; וכן: עם עובד, 1986); **המלך ליר** (מוסד ביאליק, 1971; וכן: אור-עם, 1994); **אותלו** (דביר, 1991)

קבוצה שנייה – מחזה מתורגם

איבסן הנריק: בית בובות (אור-עם, 1983)
ברכט ברטולד: מעגל הגיר הקווקזי (אור-עם, 1984); **אימא קוראז'** (עם עובד, 1986)
דירנמט פרידריך: ביקור הגברת הזקנה (אור-עם, 1983)
ויליאמס טנסי: ביבר הזכוכית (אור-עם, 1982); **חשמלית ושמה תשוקה** (אור-עם, 1985)
לורקה גרסיה פדריקו: ירמה (מחזות, הקיבוץ המאוחד, 1965; וכן: עם עובד, 1988)
מילר ארתור: מותו של סוכן (אור-עם, 1986)
סטרינדברג אוגוסט: העלמה יוליה (אור-עם, 1985)
פינטר הרולד: החדר (אור-עם, 1988)
פירנדלו לואיג'י: שש נפשות מחפשות מחבר (מרכז ישראלי לדרמה, 1990)
צ'קוב אנטון: גן הדובדבנים; **שלוש אחיות** (ארבעה מחזות, עם עובד, 1973)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ו

ספרות / 2 יחידות

קבוצה שלישית – מחזה עברי

אלוני נסים: הכלה וצייד הפרפרים (הקיבוץ המאוחד, 1980); הנסיכה האמריקאית (עמיקם, 1963); אכזר מכל המלך (ידיעות אחרונות, ספרי חמד, 1997)
בן שמחון גבריאלי: מלך מרוקאי (עדי, 1980)
בר יוסף יוסף: אנשים קשים (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1983)
לוי חנוך: חפץ (חפץ ואחרים, הקיבוץ המאוחד, 1988); הילד חולם (מלאכת החיים ואחרים, הקיבוץ המאוחד, 1991)
לפיד שולמית: רכוש נטוש (אור-עם, 1991)
סובול יהושע: ליל העשרים (אור-עם, 1990); גטו (אור-עם, 1989)
שבתאי יעקב: נמר חברבורות (הקיבוץ המאוחד, 1985)
תומר בן ציון: ילדי הצל (עמיקם, 1963)